

EESTI
AUTORITE
ÜHINGU

LÄBIPAISTVUS- ARUANNE

2021. aasta kohta

1. Eessõna

Teie ees on MTÜ Eesti Autorite Ühingu (edaspidi „EAÜ“) läbipaistvusaruanne perioodi 1. jaanuar 2021 – 31. detsember 2021 kohta.

Loodame, et teavitades avalikkust sellest, kes me oleme, milline on meie organisatsiooni struktuur ja kuuluvussuhe ning finantsandmed, suurendame nii autorite ja nende õiguste omajate kui ka kasutajate usaldust meie vastu.

EAÜ läbipaistvusaruanne on koostatud vastavalt Eesti Vabariigi autoriõiguse seaduse (edaspidi AutÕS) § 79¹⁶ nõuetele.

Eesti
Autorite
Ühing

2. Eesti Autorite Ühingu tutvustus

Sisukord

1. Eessõna	2
2. Eesti Autorite Ühingu tutvustus	3
3. Milliseid autoriõigusi EAÜ teostab	4
4. EAÜ juhtimisstruktuuri tutvustus	5
5. Liikmed	6
6. Teave litsentsilepingute sõlmimisest keeldumise kohta	7
7. 2021. aasta tegevused	8
8. Finantsteave	10
9. Tasude kogumine ja trendid	14
10. Kulud	17
11. Välisriikide laekumised ja maksed välisriikide ühingutesse	19
12. Reservid ja toetused	21
13. Plaanid 2022. aastaks	23

EAÜ asutati 8. oktoobril 1991 kuueteistkümneme Eesti loomeinimese initsiatiivil. EAÜ loeb ennast 1932. aastal loodud ja kuni 1940. aastani tegutsenud Eesti Autorikaitse Ühingu õigusjärglaseks. EAÜ tegutseb vastavalt AutÕS § 79 sätestatud printsiipidele ning teostab alljärgnevatesse kategooriatesse kuuluvate teoste autorite ja nende õiguste omajate (pärijad, muusikakirjastajad) autoriõigusi tulenevalt tehingust ja seadusest:

- muusikateosed
- kujutava kunsti teosed
- koreograafiateosed
- audiovisuaalsed teosed

EAÜ tehingujärgne esindamisõigus tuleneb EAÜ liikmeks olevatelt autoritelt ja nende õiguste omajatelt saadud volitustest ning Eesti Audiovisuaalautorite Liidult ja teiste riikide kollektiivse esindamise organisatsioonidelt saadud volitustest (lepingutest). EAÜ poolt esindatud Eesti autorite nimekiri ja samuti välisriikide nimekiri, millistes asuvate kollektiivse esindamise organisatsioonidega on EAÜ-l sõlmitud esinduslepingud, on kättesaadav EAÜ kodulehel.

Muusikateoste kasutusõiguste vahendamine moodustab EAÜ tegevusest kõige mahukama osa. Põhjuseks on asjaolu, et just muusikat esitatakse samaaegselt väga paljudes kohtades (raadios, televisioonis, kontsertidel, toitlustusfirmades, hotellides, diskoteekides, kauplustes jne.), kusjuures ei kasutata üht, vaid tohutut hulka teoseid. Seega on muusikateoste kasutamise valdkond kõige laiem, nõudes kasutajate ja muusikateoste autorite vahelise suhtlemise hõlbustamiseks kindlasti vahendusorganisatsiooni, ehk kollektiivse esindamise organisatsiooni olemasolu. Eestis ongi EAÜ ainuke organisatsioon, milline annab lubasid muusikateoste kasutamiseks ja kogub muusikateoste autoritele või nende õiguste omajatele tasu.

3. Milliseid autoriõigusi EAÜ teostab

EAÜ teostab ainult autoritele või nende õiguste omajatele kuuluvaid varalisi õigusi. Lähtudes oma liikmetelt ja teistelt kollektiivse esindamise organisatsioonidelt saadud volitustest, annab EAÜ lubasid teoste kasutamiseks järgmistel viisidel:

- teoste avalikuks esitamiseks kas elavas või tehniliselt vahendatud ettekandes (**avaliku esitamise õigus**);
- teoste edastamiseks, otseedastamiseks või taasedastamiseks raadio, televisiooni, kaabelvõrgu, satelliidi ja muude tehnikavahendite vahendusel (**edastamise, otseedastamise ja taasedastamise õigus**);
- teoste üldsusele kättesaadavaks tegemiseks sellisel viisil, et isikud saavad teoseid kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal, sh interneti vahendusel (**üldsusele kättesaadavaks tegemise õigus**);
- teoste salvestamiseks heli- ja videokandjale, filmile jms. vahendile või seadmele ja nende levitamiseks (**reprodutseerimise ja sünkroniseerimise õigus**).

Lisaks on EAÜ-l õigus koguda tasu kasutuste eest, kus autorid saavad vastavat tasu saamise õigust teostada ainult läbi kollektiivse esindamise organisatsiooni, sh on EAÜ-l õigus:

- koguda tasu audiovisuaalse teose ja teose helisalvestise kasutamise eest isiklikeks vajadusteks;
- koguda tasu algupärase kunstiteose edasimüümise eest avalikul enampakkumisel (oksjonil) või kunstigalerii või kunstiteoste vahendaja kaudu.

Liikmeleping, mille autorid (või nende õiguste omajad) sõlmivad EAÜ-ga, hõlmab üldjuhul kõiki ülalnimetatud nelja varaliste õiguste kategooriat ehk teoste kasutusviisi, samuti kõiki autori poolt loodud teoseid ja kehtib üldjuhul kogu maailma osas. Seega soovi korral võib autor ise otsustada, millised nendest neljast varaliste õiguste kategooriatest ta EAÜ-le teostamiseks loovutab ja millised mitte ning milliste territooriumite osas, kuid autor ei saa valida, millised teosed ta EAÜ-le teostamiseks annab. Astunud EAÜ liikmeks loovutab autor EAÜ-le teostamiseks kõik oma teosed.

EAÜ-ga liitunud autorid ja nende õiguste omajad ei pea maksma liitumis- ega liikmemakse. EAÜ-l on õigus võtta vahendustasu, mis läheb tehtud kulutuste katteks ning mille suuruse kehtestab igal aastal EAÜ üldkoosolek.

4. EAÜ juhtimisstruktuuri tutvustus

Foto: Jake Farra

Vaiko Eplik
juhatuse esimees

Foto: Cärol Liis Metsla

Mati Kaalep
tegevjuht

EAÜ kõrgeim juhtimisorgan on üldkoosolek, mis koguneb üldjuhul kord aastas ja kus võivad osaleda kõik EAÜ liikmed. Üldkoosolek võtab vastu otsuseid põhilistes EAÜ juhtimise küsimustes, mida ei ole seaduse või põhikirjaga antud juhatuse või revisjonikomisjoni pädevusse, näiteks kinnitab eelarve, muudatused põhikirjas ning valib iga kolme aasta tagant juhatuse ja revisjonikomisjoni liikmed. 2021. aastal toimus tulenevalt koroonaviirusest tingitud piirangutest esimest korda EAÜ üldkoosolek virtuaalselt.

Juhatus koosneb 7-st liikmest, kes 2020. aasta üldkoosolekul valiti kolmeks aastaks EAÜ-le 7-liikmeline juhatus, kuhu kuuluvad Vaiko Eplik, Virgo Sillamaa, Kadri Sundja, Kirke Karja, Jaan Jaago, Juko-Mart Kõlar ja Karl-Ander Reismann. Juhatuse esimees on Vaiko Eplik. Juhatuse töö oli 2021. aastal tihe ja tegus, pidades ühtekokku 16 juhatuse koosolekut, sh kahepäevane strateegiapäev Viljandis. Juhatus võtab tööle tegevjuhi ja kinnitab tema töökohustused ning töötingimused.

EAÜ igapäevase tööga tegeleb EAÜ Büroo, mida juhib tegevjuht. Aruandeperioodil töötas EAÜ Büroos 22 inimest. EAÜ tegevjuht on alates 8. märtsist 2021 Mati Kaalep.

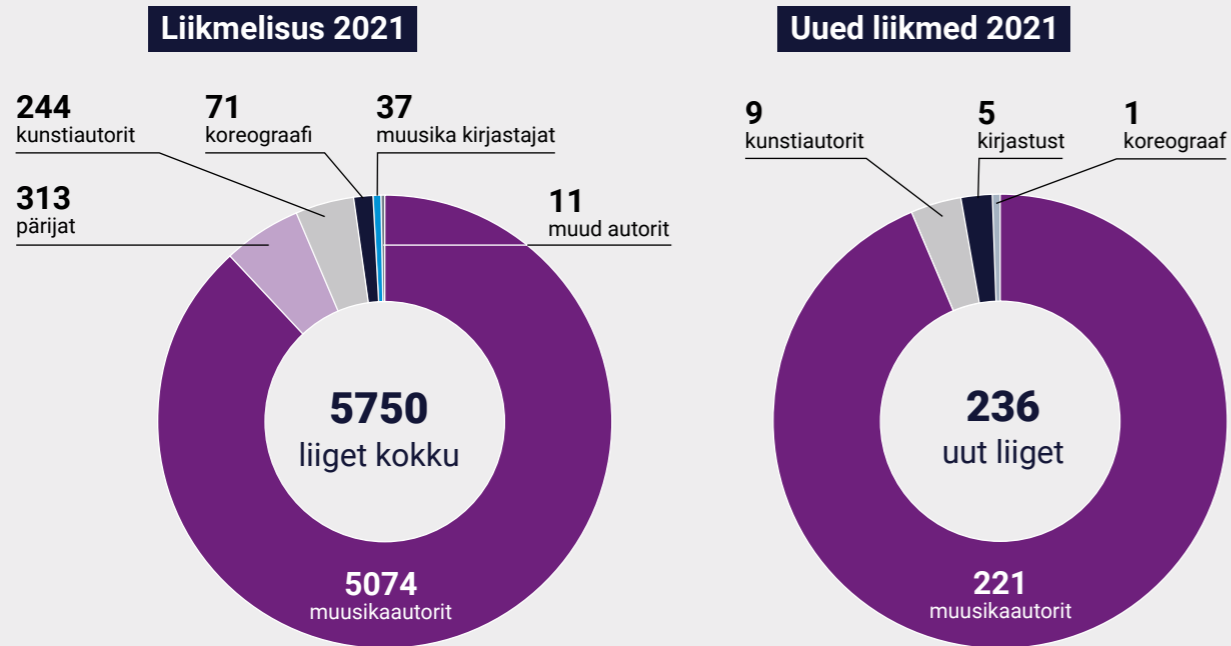
Järelevalvet EAÜ tegevuse üle teostab revisjonikomisjon, mille liikmed valitakse kolmeks aastaks EAÜ üldkoosoleku poolt. 2020. aasta üldkoosolekul valiti revisjonikomisjon koosseisus: Tajo Kadajas, Margo Kõlar, Imre Sooäär. Tulenevalt bilansimahust teostab EAÜ tegevuse üle lisaks ka audiitorkontrolli sõltumatu audiitor Triin Seli.

Riiklikku järelevalvet nende nõuete täitmise üle, mida EAÜ kui kollektiivse esindamise organisatsioon peab järgima autoriõiguse seaduse alusel, teostasid aruandeperioodil Justiitsministeerium ja Patendiamet.

EAÜ ainuomanduses oli 2021. aastal üks osaühing: OÜ Estmusic Publishing (registrikood 12943401). Nimetatud osaühing loodi 6. novembril 2015 projekti „Muinaslugu sinilinnust / Estonian evergreens“ läbiviimiseks ja võõrandati EAÜ juhatuse 30. augusti 2021. a. otsuse alusel OÜ Estmusic Publishing juhatuse liikmele Mikk Targole 11. oktoobril 2021.

5. Liikmed

2021. aasta jooksul liitus EAÜ-ga 236 uut liiget, kellest 221 on muusikaautorid, 9 kunstnikud, 5 kirjastused ja 1 koreograaf. Kokku on EAÜ-s 31.12.2021. a. seisuga 5750 liiget, kellest 5323 on muusikaautorid, 244 kunstiautorid, 37 muusika kirjastajat, 11 muud autorit. Ühingu liikmete seas on 313 surnud autorite pärijat.

6. Teave litsentsilepingute sõlmimisest keeldumise kohta

EAÜ poolt esindatud autoriõigusega kaitstud teoste kasutamiseks peab kasutaja saama EAÜ-lt kirjaliku loa. Üldjuhul on selline luba vormistatud lepinguna. Teatud juhtudel väljastab EAÜ ka ühepoolseid kirjalikke lubasid. EAÜ sõlmib lepinguid teoste kasutajatega oma liikmeilt ja teistelt muusikateoste, kunstiteoste või audiovisuaalteoste autoreid ja nende õiguste omajaid esindavatel organisatsioonidel saadud volituste alusel.

Tulenevalt EAÜ juhatuse 30. augusti 2021. aasta otsusest on EAÜ-l õigus nõuda kasutajatelt ettemaksu ehk käsiraha kuni 100% eeldatavast litsentsitasust või käenduse andmist järgmistel juhtudel:

1. kui leping sõlmitakse esmakordselt äriühinguga, mille omakapital on väiksem kui eeldatavalt maksmisele kuuluv litsentsitasu;
2. kui litsentsitasu taotleja või selle esindaja on eelnevalt jätnud litsentsitasu õigeaegselt või nõutud mahus tasumata või on esitanud EAÜ-le valeandmeid litsentsitasu aluseks olevate asjaolude kohta.

Litsentsitasu taotlejalt, kellel on EAÜ ees tasumata võlg, võib EAÜ keelduda litsentsilepingu sõlmimisest ehk kasutusloa andmisest.

Aastal 2021 jäi sõlmimata litsentsileping ühe seda taotlenud osapoolega, sest EAÜ ja litsentsi taotleja ei saanud kokkuleppele lepinguliigis. Litsentsi taotleja soovis klubide lepingut, kuid EAÜ hinnangul korraldas taotleja kontserte ning oleks pidanud sõlmima kontserdi lepingu.

Kõik teised teoste kasutajad, kes on pöördunud EAÜ poole sooviga saada luba EAÜ repertuaari kuuluvate teoste kasutamiseks valdkonnas, mida EAÜ litsentseerib, ning kes on aktsepteerinud EAÜ poolt vastava kasutusvaldkonna või -viisi suhtes rakendatavaid litsentsitasu määrasid, on EAÜ-lt vastava loa saanud.

7. 2021. aasta tegevused

2021 oli EAÜ jaoks suurte muutuste aasta. Lisaks 2021. aasta jooksul kehtinud koroonapiirangute tugevale mõjule kultuuri- ja meelelahutussektorile toimusid muudatused ka EAÜ sees. 8. märtsil asus tööle uus tegevjuht Mati Kaalep ning 31. märtsil lõppes tööleping senise tegevjuhi Kalev Rattusega, kes töötas EAÜ tegevdirektorina ühtekokku 28 aastat. EAÜ vaatest on olnud tegemist tegusa ja muutusi täis perioodiga, mis vaatamata keerulisele väliskeskkonnale kulmineerus eelarve täitmise ning eduka majandusaastaga.

Lisaks autoritasude kogumisele ja jaotamisele oli ka laiemas plaanis EAÜ-l tegus aasta. EAÜ 30. juubeliks 8. oktoobril uuendati EAÜ visuaalset identiteeti, mille tulemusel võeti kasutusele ühingu uus logo ja värvid, kujundati ümber sotsiaalmeedia lehed ning kõik lepingud.

2021. aasta jooksul toimus ka mitmeid muudatusi ühingu töötajaskonnas. Lisaks pikaajasele tegevjuhile Kalev Rattusele läksid pensionile salvestuse ja digikasutuse osakonna juhataja Mario Kivistik, audiovisuaalvaldkonna projekti-juht Mare Annsoo ja litsentseerimise osakonna spetsialist Kati Jehe (viimane tööpäev 31.01.2022). Omal soovil lahkus litsentseerimise osakonna juhataja Airi-Ulrike Lillevälja (viimane tööpäev 30.01.2022). Koosseisu võe-

ti juurde uus audiovisuaalvaldkonna valdkonna projektijuht Märt Truman, litsentseerimise spetsialist Siim Jõgioja, arendus- ja kommunikatsioonispetsialist Teele Talver (maja seest) ning sekretär Johanna Selge. Kahjuks luhtus konkurs IT-spetsialisti leidmiseks, kuid positsioon üritatakse täita 2022. aasta jooksul.

Kogu EAÜ kollektiiv läbis Töötukassa toetusel mahuka MS Office kontoritarkvara koolituse, mille käigus käsitleti Exceli, Wordi, Outlooki ning Teamsi funktsioone ja mis tõstis kogu personali tehnilist kompetentsi. Tegemist oli kõige mahukama büroo töötajatele suunatud koolitusprojektiga EAÜ tegevuse jooksul.

EAÜ töötajad osalesid nii 2021. aasta jooksul kui ka sellele eelnevatel aastatel autoriõiguse seaduse eelnõu väljatöötamises ning viidi läbi mitmed autoriõiguse alased koolitused (KOVid, teatrid).

EAÜ tegevjuht koos EELi ning EFÜ tegevjuhiga vedas läbirääkimisi riigiga aastatel 2019-2021 I kvartal maksmata erakopeerimise tasu vaidluse lahendamiseks, mis lahenes 2021. aasta sügisel kompromissiga ja mille tulemusel tasus riik õiguste omajatele 2,85 miljonit eurot. Läbirääkimised olid küll aeganõudvad, aga konstruktiivsed ja päädisid lõpuks kõigi osapoolte jaoks rahuldava tulemusega.

Juhatus ja tegevjuhi poolt panustati ka Kultuur 2030 arengukavasse ning kohtuti kultuuriministritega (A. Otti ja T. Terikuga), sõlmiti lepingud Duo Media ning Hotellide ja Restoranide Liiduga ning viidi läbi nii Estmusic Publishing OÜ võõrandamine kui ka Netiraadio sulgemine. Samuti koostati arengukava esimene versioon, millele eelnevalt peeti EAÜ kollektiiviga Ristnas seminaripäev, et koguda arengukava tarbeks sisendit.

Kahjuks on EAÜ-l pooleli ka kohtuvaidlused OÜ-ga Best Idea ning AS-iga All Media Eesti. Kuigi 2021. aasta jooksul sai EAÜ esimese astme kohtuastmetes mõlemas vaidluses võidu, siis kohtutee jätkub 2022. aastal järgmistes kohtuastmetes.

Eraldi väärib tähelepanu 1. aprillil jõustunud autoriõiguse seaduse muudatus, millega autoritel, esitajatel ja teistel õiguste omajatel tekkis senisest laiaulatuslikum õigus saada erakopeerimise hüvitist ehk tasu audiovisuaalse teose ja teose helisalvestise kasutamise eest isiklikeks vajadusteks. Nimetatud seadusemuudatusega uuendati ühelt poolt süsteemi, kuidas erakopeerimise tasu kogumine käib ja teiselt poolt salvestusseadmete ja -kandjate nimekirja, mille pealt seadme tootja, importija või müüja peavad tasu maksma. Võrreldes varasemaga lisandu-

sid nüüd nutitelefonid, süle- ja tahvelarvutid ning mitmed muud kaubaartiklid. Tasumäärad ulatuvad omakorda kolmest sendist (optiline salvestusfunktsioonita andmekandja) kuni nelja euroni (salvestusfunktsiooniga teler).

Eesti Autorite Ühingu on Justiitsministeeriumi poolt volitatud kõigi õiguste omajate nimel tasu koguma, mistõttu pidas EAÜ tasu maksmiseks kohustatud osapooltega mitmeid infokoosolekuid ja ehitas eraldi tehnilise liidese mille kaudu oleks maaletoojatel ja seadmete müüjatel võimalikult lihtne esitada raporteid.

2021. aasta jooksul laekus kokku 891 120,28 eurot, kuid kui arvestada sisse ka 2021. aasta IV kvartal (arved tasuti 2022. aasta alguses), siis laekus 2021. aasta eest kokku 1 441 078,80 eurot, millest EAÜ kulud olid 60 906,98 eurot ja jaotusesse oli võimalik suunata 1 380 171,82 eurot. Tasude jaotamiseks koguneb igal aastal jaotuskomisjon, mis jaotab eelmise perioodi tasu.

Vaatamata koroonapiirangutest tingitud laekumiste langusele pole EAÜ saanud ühestki allikast kriisist taastumiseks riigipoolset abi ega kvalifitseeru ka Euroopa taastefondi rahastustest makstavatele toetustele – viimase põhjuseks on asjaolu, et EAÜ on mittetulundusühing.

8. Finantsteave

2021. aastal laekus EAÜ-le litsentsitasusid netosummas 6,23 miljonit eurot, milles sisaldub vahendustasu 1 118 975 eurot ja millele lisandub erakopeerimise hüvitis summas 891 463 eurot.

Laekumised

6,23

miljonit eurot *

2020: 6,37 milj. eurot

-2%

Kulud

1,02

miljonit eurot

2020: 1,07 milj. eurot

Vahendustasu 18%

Väljamaksed

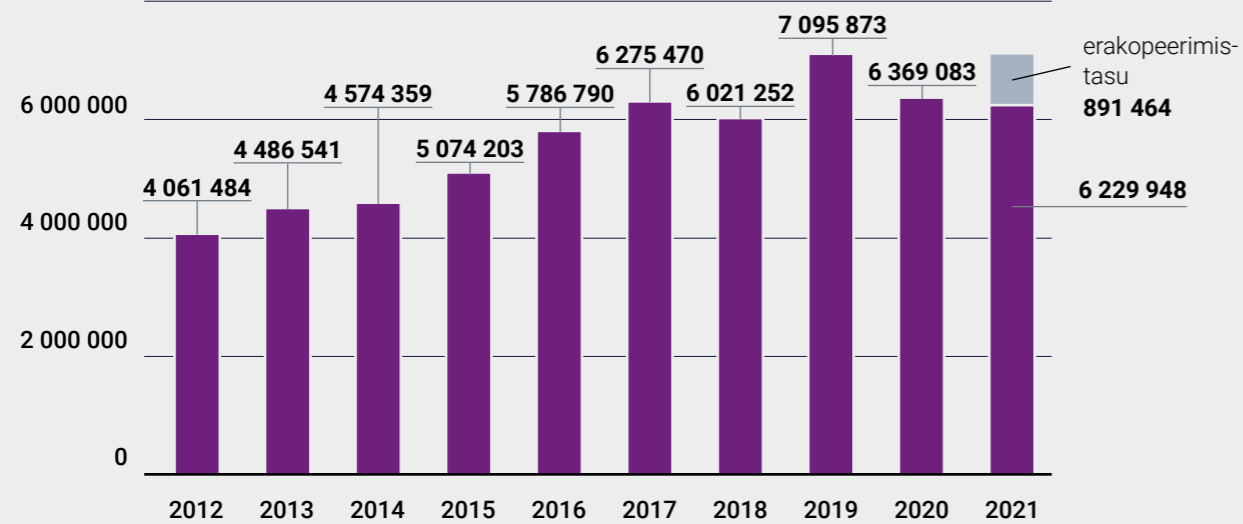
4,96

miljonit eurot

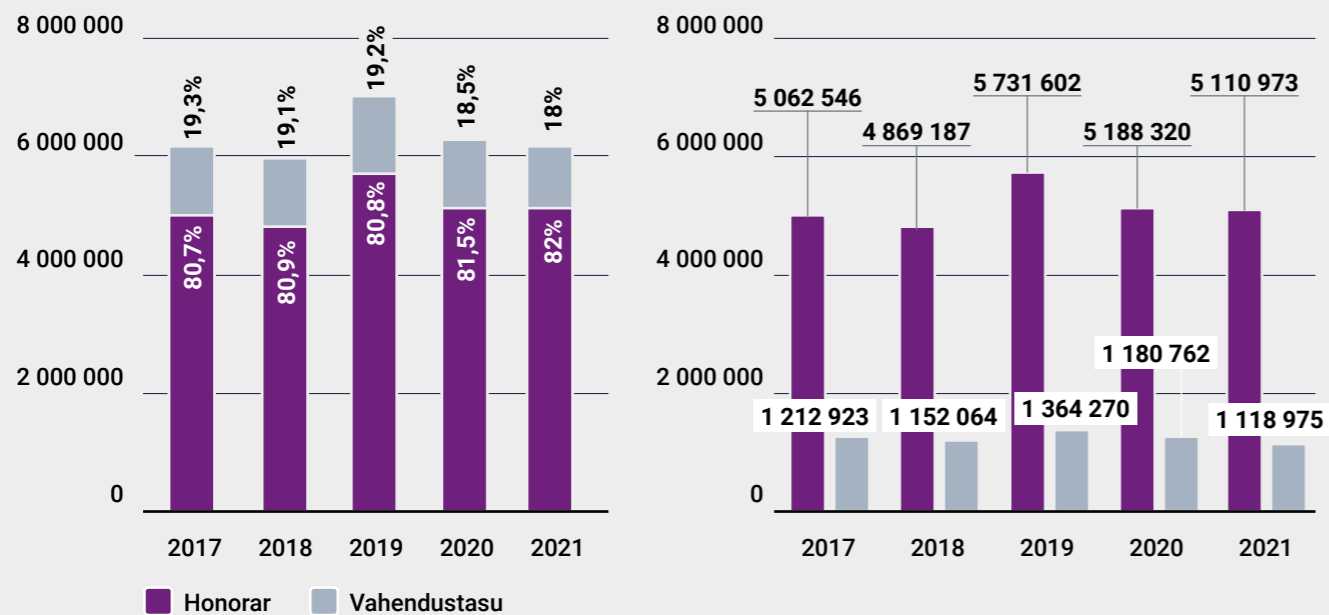
2020: 5,05 milj. eurot

Jaotusfondi: 6,2 milj. eurot

Laekumised
Viimased 10 aastat

Honorar ja vahendustasu

* 2021a ilma erakopeerimistasuta (891,464)

Eelarvesse planeeritud laekumised said täis või ületasid planeeritud kõikides valdkondades peale avaliku esituse ja kino.

	2021			2020		
	EELARVE (EUR)	LAEKUMINE (EUR)	+/-	EELARVE (EUR)	LAEKUMINE (EUR)	+/-
Raadio	500 000	639 839	139 839	570 000	579 515	9515
Televiioon	700 000	769 042	69 042	740 000	736 367	-3632
Kaabel	600 000	640 438	40 438	600 000	611 522	11 522
Avalik esitus	500 000	351 214	-148 785	400 000	518 464	118 464
Mehaaniline muusika	640 000	711 339	71 339	540 000	859 566	319 566
<i>s.h.baarid, restoranid</i>	280 000	310 751		250 000,00	394 772	
<i>s.h.kauplused</i>	180 000	249 075		150 000,00	273 287	
<i>s.h.sport, kasiino</i>	50 000	40 088		50 000,00	55 133	
<i>s.h.ööklubid</i>	20 000	16 050		20 000,00	26 555	
<i>s.h.teatrid</i>	110 000	95 373		70 000,00	109 818	
Kino	100 000	72 034	-27 965	100 000	105 875	5875
Välismaalt	250 000	492 804	242 804	200 000	323 805	123 805
GLA kaabel	800 000	833 730	33 730	880 000	924 884	44 884
Kunst	60 000	117 458	57 458	50 000	76 570	26 570
Audiovisuaal	750 000	825 356	75 356	700 000	793 547	93 547
Salvestus, digi, online	800 000	986 012	186 012	620 000	1 054 161	434 161
Erakopeerimine	0	891 463	891 463	0	612	612
KOKKU	5 700 000	7 330 735	1 630 735	5 400 000	6 584 892	1 184 892
<i>s.h. prognoositud käibemaks</i>	-187 000	-209 323	-22 323	-182 000	-215 809	-33 809
KOKKU	5 513 000	7 121 412	1 608 412	5 218 000	6 369 083	1 151 083
<i>s.h. prognoositud vahendustasu 18%</i>	1 022 000	1 118 975	96 975	972 000	1 180 762	208 762
NETOLAEKUMINE (AUTORITASU)	4 491 000	6 002 437	1 511 437	4 246 000	5 188 320	942 320

Jaotusfondi läks 2021. aasta laekumistest autoritasusid summas 6 203 014 eurot, mis on 827 829 eurot enam kui 2020. aastal. EAÜ poolt maksti 2021. aruandeaastal autoritasusid, mis olid laekunud jaotusfondi nii 2021. aastal kui ka eelnevatel perioodidel, välja järgmiselt:

- EAÜ liikmeks olevatele muusikaautoritele 2 133 937 eurot, s.o. 348 094 eurot enam kui 2020. aastal;
- Eesti audiovisuaalautoritele 229 603 eurot, s.o. 70 950 eurot vähem kui 2020. aastal;
- EAÜ liikmeks olevatele kunstiautoritele 94 402 eurot, s.o. 34 683 eurot enam kui 2020. aastal;
- välisühingutele 2 435 248 eurot, s.o. 468 095 eurot vähem kui 2020. aastal.

Kokku maksti EAÜ poolt 2021. aastal autoritasusid välja 4 893 190 eurot (2020. aastal vastavalt 5 049 458 eurot).

496 170 Eestist
77 101 Salvestus, digi, *online*
224 440 Välismaalt
1 059 360 Erakopeerimise hüvitis
439 234 toetused ja lisatasud

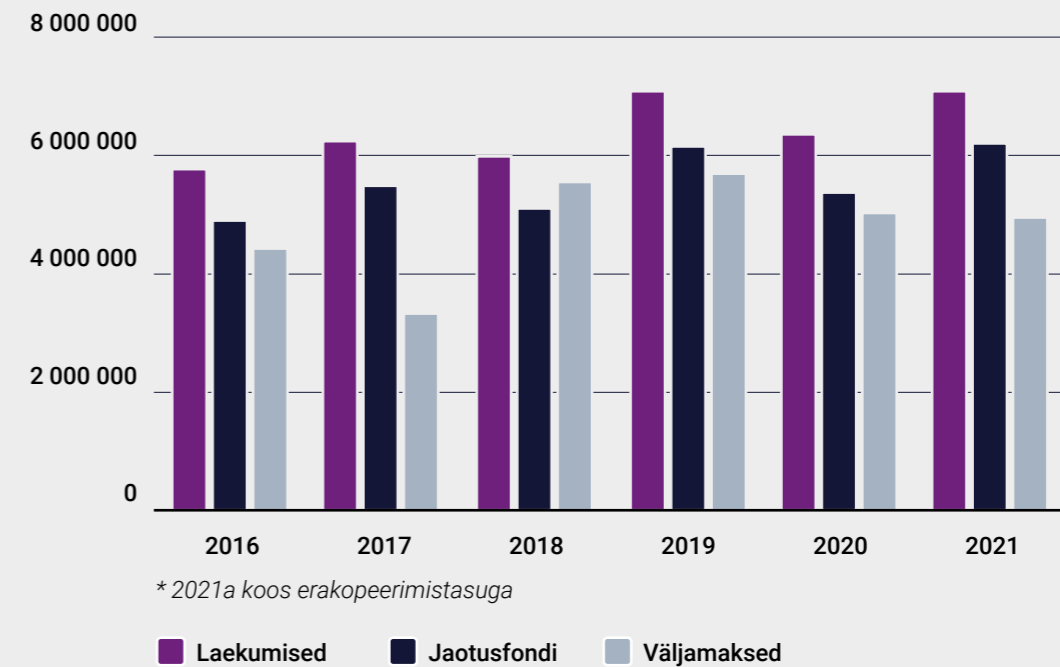
2021. a. laekus jaotusfondi 2 296 305 eurot

EUR	JAOTUS			VÄLJAMAKSED		
	Autorite arv	Jaotatud honorar	keskmine	Autorite arv	Väljamakstud honorar	keskmine
üle 20 000	12	384 743	32 062	14	429 881	30 706
10 001–20 000	23	319 814	13 905	20	273 574	13 679
5001–10 000	58	405 167	6 986	54	371 045	6 871
1001–5000	334	753 104	2 255	289	653 994	2 263
301–1000	498	276 772	556	459	253 204	552
101–300	593	103 366	174	596	102 658	172
alla 100	2534	53 339	21	871	49 581	57
Kokku	4052	2 296 305	567	2 303	2 133 937	927

742 528 Eestist
288 532 Salvestus, digi, *online*
349 874 Välismaalt
521 452 toetused ja lisatasud

2020. a. laekus jaotusfondi 1 902 386 eurot

EUR	JAOTUS			VÄLJAMAKSED		
	Autorite arv	Jaotatud honorar	keskmine	Autorite arv	Väljamakstud honorar	keskmine
üle 20 000	14	434 449	31 032	9	309 519	34 391
10 001–20 000	19	249 912	13 153	19	259 990	13 684
5001–10 000	44	306 960	6 976	42	302 578	7 204
1001–5000	267	569 963	2 135	260	559 665	2 153
301–1000	432	233 563	541	449	247 086	550
101–300	388	66 792	172	394	67 109	170
alla 100	2349	40 747	17	745	39 896	54
Kokku	3513	1 902 386	542	1 918	1 785 843	931

AUTORITASUDE VÄLJAMAKSED

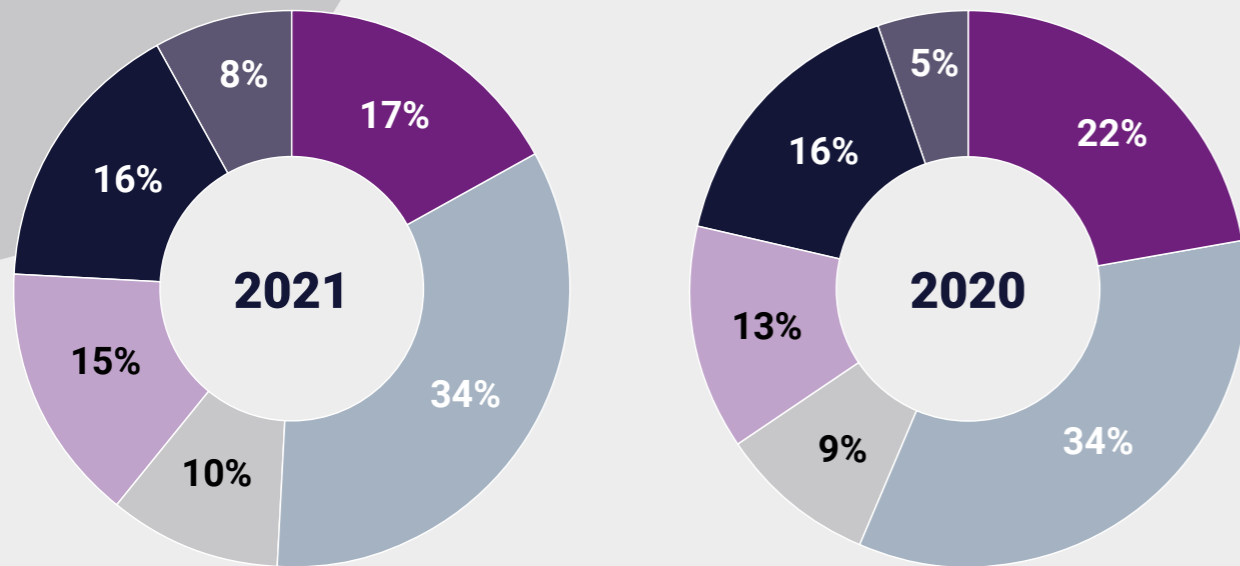
2021

VÄLISÜHINGUTELE MAKSTUD TASUD			
	summa	%	%
Raadio	234 254	9,62	4,79
TV	258 866	10,63	5,29
Avalik esitus	128 069	5,26	2,62
Ööklubid	9 729	0,40	0,20
Kino	134 550	5,53	2,75
Suurvorm	7 830	0,32	0,16
Mehaaniline muusika	256 680	10,54	5,25
GLA kaabel	408 887	16,79	8,36
Kaabel	523 305	21,49	10,69
Kunst	28 869	1,19	0,59
Audiovisuaal	325 240	13,36	6,65
Salvestus, digi, <i>online</i>	118 969	4,89	2,43
KOKKU	2 435 248	100	49,77
EESTI AUTORITELE MAKSTUD TASUD			
Muusika	2 133 937	86,82	43,61
Kunst	94 402	3,84	1,93
Audiovisuaal	229 603	9,34	4,69
KOKKU	2 457 942	100	50,23
KÕIK KOKKU	4 893 190		100

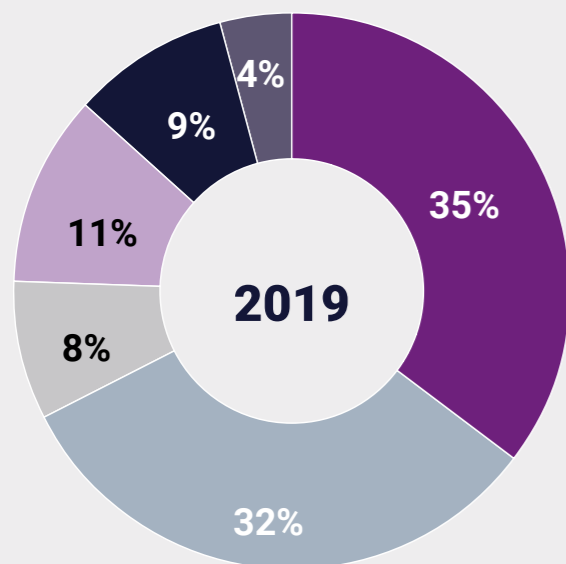
2020

VÄLISÜHINGUTELE MAKSTUD TASUD			
	summa	%	%
Raadio	312 632	10,77	6,19
TV	250 146	8,62	4,95
Avalik esitus	296 654	10,22	5,87
Ööklubid	21 798	0,75	0,43
Kino	1 022	0,04	0,02
Suurvorm	8 408	0,29	0,17
Mehaaniline muusika	415 001	14,29	8,22
GLA kaabel	569 853	19,63	11,29
Kaabel	492 883	16,98	9,76
Kunst	19 228	0,66	0,38
Audiovisuaal	371 605	12,80	7,36
Salvestus, digi, <i>online</i>	144 113	4,96	2,85
KOKKU	2 903 343	100	57,50
EESTI AUTORITELE MAKSTUD TASUD			
Muusika	1 785 843	83,21	35,37
Kunst	59 719	2,78	1,18
Audiovisuaal	300 553	14,00	5,95
KOKKU	2 146 115	100	42,50
KÕIK KOKKU	5 049 458		100

9. Tasude kogumine ja trendid

■ Avalik esitus
 ■ Tele ja kaabel
 ■ Raadio
 ■ Kunst ja audiovisuaal
 ■ Digi
 ■ Välismaa

Kahjuks tõi koroonakriis eelkõige avaliku esituse tasude kogumises kaasa jätkuva langustrendi ja seda mitte vaid koroonaeelse aja ehk 2019. aastaga, vaid ka 2020. aastaga. Nii näiteks koguti 2021. aastal autoritasu kontsertide pealt netosummas vaid 260 tuhat eurot, samas kui 2020. aastal koguti 388 tuhat eurot ja aastal 2019 lausa 936 tuhat eurot. Seega on ainuüksi kahe aastaga kukkumine enam kui kolmekordne. Põhjuseks on nii kontsertide väiksem arv kui ka madalam külalstatavus.

Sarnane trend oli ka mehhaaniliste laekumiste ehk lihtsustatult öeldes taustamuusika poolel. 2021. aastal olid netolaekumised 447 tuhat eurot, samas kui aasta varem laekus 540 tuhat ja 2019. aastal 673 tuhat eurot. Kui piirangute kõrgeperioodil sulgeti ka toitlustusasutusi, siis langes EAÜ jaoks küll tasude laekumine, kuid mitte

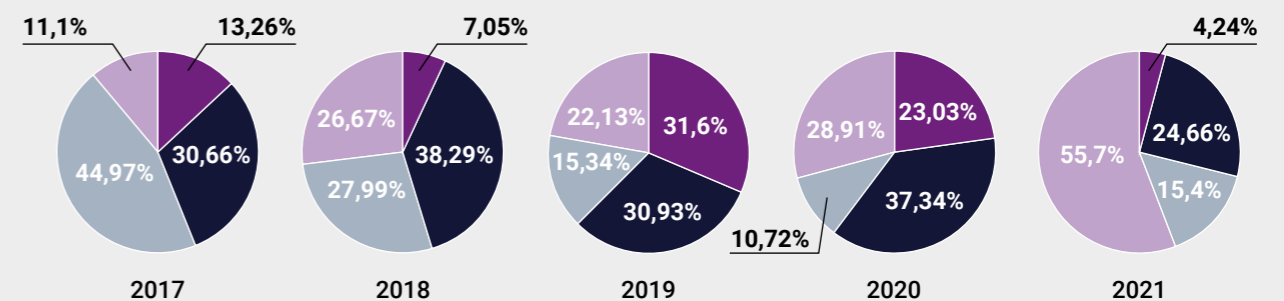
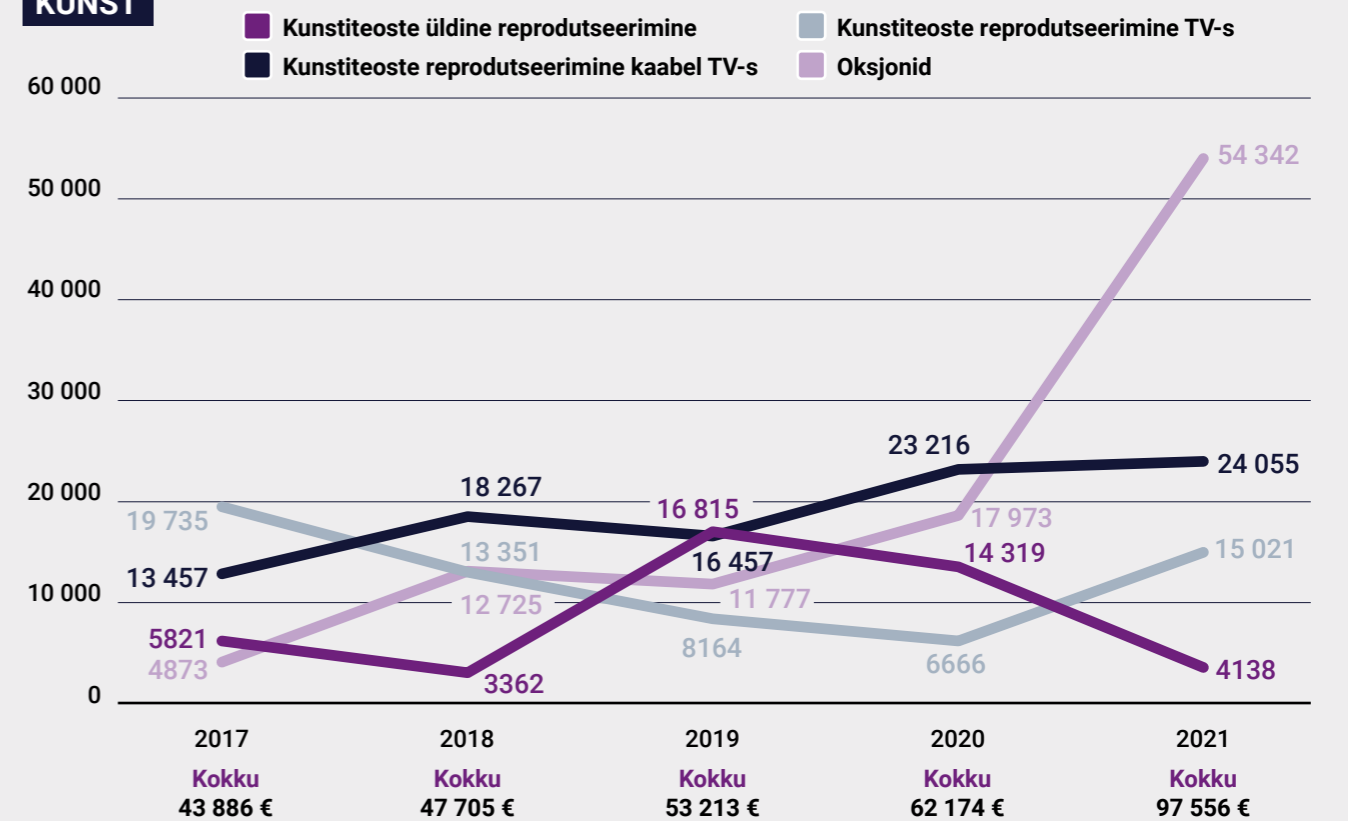
töömaht – nimelt pidi endiselt tegema kreditarveid ja seetõttu oli vaatamata langenud laekumisele töömaht võrreldav tavapärase perioodiga. Samal ajal laekumine ööklubidest on võrreldes 2019. aastaga kukkunud ligi 3 korda ja teatritest ligikaudu kolmandiku.

seerimiseks ning kaabellevi operaatorite poolt erinevate pakettide vahel liigutamiseks. Salvestuse, digitaalse kasutuse ja online laekumised on võrreldes 2019. aastaga kasvanud, kuid võrreldes 2020. aastaga jäänud ligikaudu samale tasemele.

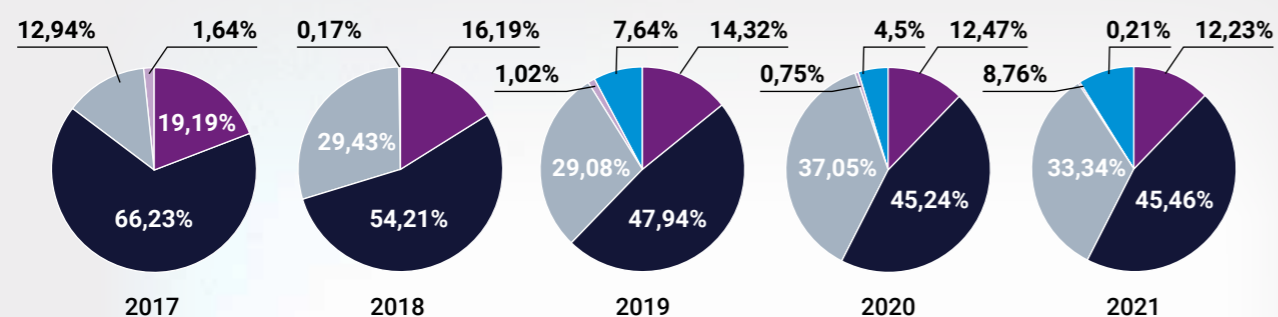
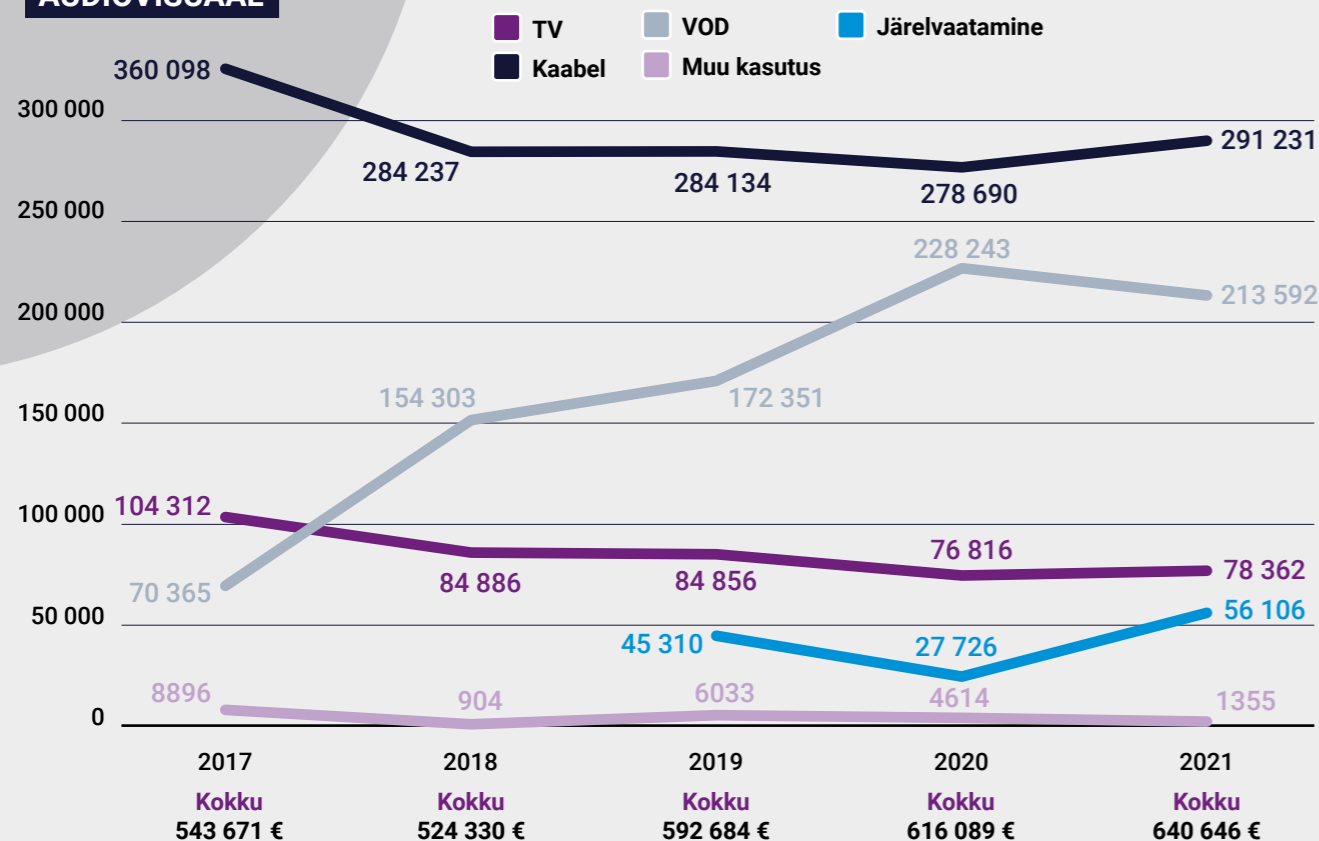
Raadio netolaekumised on pärast eelmise aasta kerget langust nüüd taas väikse tõusu teinud. 2021. aastal kogus EAÜ raadiotest 468 tuhat eurot, samas kui aasta varem 424 tuhat ja 2019. aastal 434 tuhat eurot. Tõusutrendis on ka televisiooni ja kaabellevi laekumised, kuid mõnevõrra langes võrreldes varasema aastaga GLA lepingu järgi kogutav tasu. GLA leping annab ühtse õigusliku raamistiku EAÜ, paljude Euroopa telekanalite ja kaabellevi operaatorite vahel kanalite litsent-

Tõusutrend oli ka kunsti ja audiovisuaalvaldkonnas. Võrreldes varasemate aastatega on kunstioksjonite mahud kasvanud ja paljuski seetõttu on ka kogutavate tasude osakaal – kui aastal 2020 koguti kunsti autoritele netosummas veidi üle 62 tuhande euro, siis 2021. aastal juba enam kui 97 tuhat eurot. Audiovisuaalvaldkonna netolaekumised tõusid ühtlases tempos eelmiste aastatega 2020. aastal 616 tuhandelt eurolt 2021. aastaks 641 tuhande euroni.

KUNST

AUDIOVISUAAL

10. Kulud

2021. olid tegelikud kulud planeeritust 76 679 euro võrra väiksemad. Kokku moodustasid EAÜ eelarvelised kulutused 1 016 321 eurot, s.o. 14,01% kõigist laekumistest. EAÜ vahendustasu, 1 118 975 eurot, moodustas laekumistest 17,96%. Vahendustasu arvestusse ei ole hõlmatud erakopeerimise tasu, mida EAÜ kogu kõigi kollektiivse esindamise organisatsioonide nimel.

Vahendustasud laekumiste liigiti

	2017		2018		2019		2020		2021	
	summa	%	summa	%	summa	%	summa	%	summa	%
Baar	101 995	8,41	115 989	10,07	111 110	8,14	82 772	7,01	65 344	5,84
Pood	54 184	4,47	55 096	4,78	61 989	4,54	57 461	4,87	52 504	4,69
Kasiinod, sport	15 198	1,25	14 946	1,30	17 142	1,26	11 532	0,98	8 444	0,75
Ööklubi	15 372	1,27	12 378	1,07	13 675	1,00	5 596	0,47	3 382	0,30
Teater	24 946	2,06	31 127	2,70	30 362	2,23	22 252	1,88	17 611	1,57
Elav	163 003	13,44	178 832	15,52	259 047	18,99	110 967	9,40	76 760	6,86
TV	234 686	19,35	161 976	14,06	226 303	16,59	168 114	14,24	173 126	15,47
Raadio	137 235	11,31	141 811	12,31	144 942	10,62	141 256	11,96	156 268	13,97
Kaabel	40 972	3,38	58 979	5,12	66 527	4,88	69 891	5,92	73 106	6,53
Kino	37 539	3,09	32 145	2,79	41 685	3,06	22 188	1,88	15 100	1,35
Kunst	12 923	1,07	10 793	0,94	13 430	0,98	13 592	1,15	18 539	1,66
Audiovisuaal	122 160	10,07	139 159	12,08	155 405	11,39	165 149	13,99	172 211	15,39
Välismaa	4 968	0,41	5 707	0,50	6 375	0,47	6 408	0,54	7 718	0,69
Salvestus, digi, online	178 047	14,68	125 943	10,93	134 337	9,85	212 939	18,03	197 129	17,62
GLA kaabel	69 698	5,75	67 184	5,83	81 942	6,01	90 645	7,68	81 733	7,30
KÕIK KOKKU	1 212 924	100	1 152 065	100	1 364 271	100	1 180 762	100	1 118 975	100

EAÜ suurim kulu on tööjõukulud, mis kokku olid 2021 aastal 767 455 eurot. Samuti tõusid võrreldes varasema aastaga tarkvaraarenduskulud, mis olid 62 610 eurot, mis on 11 525 eurot enam kui aasta varem. Tarkvaraarenduses oli EAÜ põhiline rõhk tasujaotus ja väljamaksete süsteemide andmebaaside kaasajastamisel ning arendamisel. Langesid kohtukulud, mis aasta varem olid 55 457 eurot, kuid 2021. aastal 24 251 eurot. Kohtukulude langemise tingis asjaolu, et maakohtus EAÜ-l mahukaid vaidlusi ei olnud ja seega oli kohtutes tehtavate toimingute arv madalam kui varasemal aastal.

2021. a. kulud

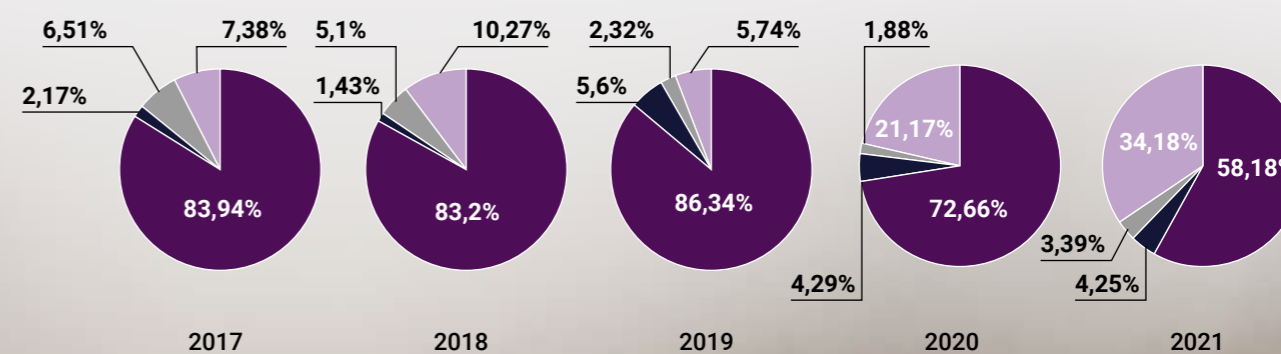
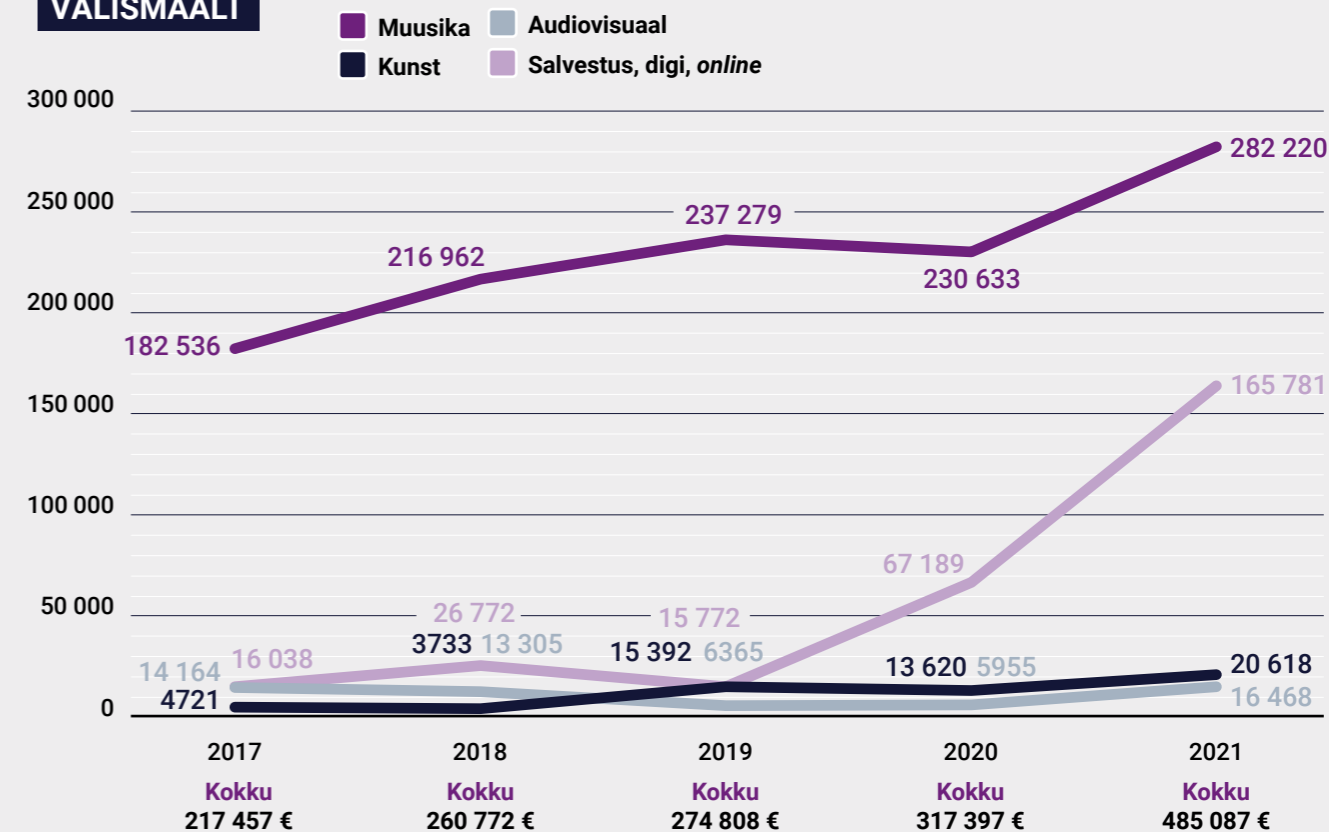
	Euro	%
Töötasu	575 962	56,67
Sotsiaalmaksud	191 494	18,84
sh sotsiaalmaks	186 868	
sh töötusmaks	4 626	
Muud maksud	1 960	0,19
sh sotsmaks erisoodustus	931	
sh tulumaks erisoodustus	564	
sh maamaks	465	
Küte	2 330	0,23
Elekter	3 597	0,35
Valve	1 016	0,10
Telefon, side	4 454	0,44
Transport	8 323	0,82
sh kütus	3 689	
sh hooldused ja remont	2 191	
sh parkla	107	
sh isikliku sõiduauto kasutus	2 336	
Kulum	21 077	2,07
Komandeeringud	669	0,07
Kohtukulu	24 251	2,39
Tarkvara hooldus	62 610	6,16
Post	1 745	0,17
Pangakulu	2 243	0,22
Esinduskulu	10 120	1,00
sh külaliste vastuvõtt	3 675	
sh seminar	3 660	
sh üldkoosolek	2 785	
PR kulu	20	0,00
Kantseleikulu ja audit	17 659	1,74
sh kantseleikulud	7 975	
sh ajakirjanduse tellimus	865	
sh auditeerimine	8 819	
Kindlustus	1 687	0,17
Majandus- ja muud kulud	45 723	4,50
sh veekulu	319	
sh muud teenused (IPI, SDO, PRS)	38 059	
sh majanduskulud	6 783	
sh muud kulud	0	
sh kontrollreidid	562	
CISACI jm. liikmemaksud	18 756	1,85
sh EAKO liikmemaks	4 035	
sh CISAC, GESAC liikmemaks	14 326	
sh muud liikmemaksud	395	
Koolitus	5 455	0,54
Ebatõenäolised arved	0	0,00
Pärnu puhkemaja kulud	10 841	1,07
Töötajate tervise edendamine	1 875	0,18
Netiraadio kulud	2 455	0,24
KOKKU	1 016 321	100

2020. a. kulud

	Euro	%
Töötasu	556 226	52,10
Sotsiaalmaksud	184 976	17,33
sh sotsiaalmaks	180 547	
sh töötusmaks	4 429	
Muud maksud	3 706	0,35
sh sotsmaks erisoodustus	2 018	
sh tulumaks erisoodustus	1 223	
sh maamaks	465	
Küte	2 115	0,20
Elekter	2 226	0,21
Valve	944	0,09
Telefon, side	4 990	0,47
Transport	8 543	0,80
sh kütus	4 962	
sh hooldused ja remont	1 740	
sh parkla	305	
sh isikliku sõiduauto kasutus	1 536	
Kulum	30 845	2,89
Komandeeringud	770	0,07
Kohtukulu	55 457	5,19
Tarkvara hooldus	51 085	4,79
Post	1 819	0,17
Pangakulu	792	0,07
Esinduskulu	2 198	0,21
sh külaliste vastuvõtt	1 039	
sh seminar	834	
sh üldkoosolek	325	
PR kulu	560	0,05
Kantseleikulu ja audit	13 448	1,26
sh kantseleikulud	4 781	
sh ajakirjanduse tellimus	382	
sh auditeerimine	8 285	
Kindlustus	2 853	0,27
Majandus- ja muud kulud	92 777	8,69
sh veekulu	394	
sh muud teenused (IPI, SDO, PRS)	89 750	
sh majanduskulud	2 192	
sh muud kulud	22	
sh kontrollreidid	419	
CISACI jm. liikmemaksud	19 252	1,80
sh EAKO liikmemaks	4 035	
sh CISAC, GESAC liikmemaks	14 806	
sh muud liikmemaksud	411	
Koolitus	236	0,02
Ebatõenäolised arved	0	0,00
Pärnu puhkemaja kulud	8 515	0,80
Töötajate tervise edendamine	3 166	0,30
Netiraadio kulud	20 045	1,88
KOKKU	1 067 544	100

11. Välisriikide laekumised

VÄLISMAALT

2021		
maa	summa	%
Taani	212 406	43,10
Sveits	41 983	8,52
Soome	35 910	7,29
Rootsi	29 238	5,93
Jaapan	27 358	5,55
Läti	25 293	5,13
USA	25 187	5,11
Prantsusmaa	17 270	3,50
Inglismaa	16 298	3,31
Saksamaa	10 819	2,20
Holland	8 305	1,69
Belgia	6 393	1,30
Kanada	4 712	0,96
Austraalia	3 997	0,81
Leedu	3 842	0,78
Poola	3 475	0,71
Portugal	3 249	0,66
Sloveenia	2 720	0,55
Itaalia	2 361	0,48
Ungari	2 057	0,42
Hispaania	1 911	0,39
Austria	1 413	0,29
Norra	1 183	0,24
Iirimaa	1 165	0,24
Sloveenia	790	0,16
Tsehhi	704	0,14
Brasiilia	632	0,13
Horvaatia	504	0,10
Isreal	479	0,10
Lõuna Korea	474	0,10
Malaisia	247	0,05
Colombia	189	0,04
Hong Kong	150	0,03
Valgevene	90	0,02
Kokku	492 805	100

2020		
maa	summa	%
Taani	70 577	22,24
Saksamaa	39 841	12,55
Rootsi	32 342	10,19
Soome	28 571	9,00
Inglismaa	25 330	7,98
Prantsusmaa	19 350	6,10
Sveits	12 030	3,79
Holland	11 227	3,54
USA	10 313	3,25
Jaapan	9 026	2,84
Läti	7 887	2,48
Belgia	6 734	2,12
Ungari	6 492	2,05
Hispaania	6 381	2,01
Austraalia	3 761	1,18
Norra	3 582	1,13
Leedu	3 168	1,00
Austria	2 944	0,93
Itaalia	2 403	0,76
Kanada	2 391	0,75
Poola	2 219	0,70
Ukraina	2 217	0,70
Valgevene	1 946	0,61
Tsehhi	1 534	0,48
Serbia	1 432	0,45
Israel	1 243	0,39
Iirimaa	730	0,23
Lõuna Korea	489	0,15
Portugal	489	0,15
Slovakkia	202	0,06
Hong Kong	178	0,06
Horvaatia	170	0,05
LAV	147	0,05
Armeenia	51	0,02
Kokku	317 397	100

12. Reservid ja toetused

Vahendustasu ülelaekumiste arvelt toetas EAÜ paljusid Eesti muusikaelu jaoks olulisi projekte, mille jaoks jagati toetuseid kahes voorus. Toetusprogrammi eesmärk on soodustada ja toetada uue Eesti muusika loomist ning seeläbi Eesti muusikaelu rikastamist, avardades samas ka autorite võimalusi loometöök. Toetusprogramm on jaotatud kolmeks toetussuunaks ning sellest tulenevalt toetati:

1. Uue heliloomingu tellimusi, millel on kindel ja konkreetne ettekande, salvestuse ja/või levitusplaan. Tellijaks peab olema kas kontserdikorraldaja (nt festival vmt), kollektiiv või esitaja, kes on autorist erinev isik (tegemist ei ole loometoetusega).
2. Uute muusikateoste loomist läbi erinevate (koos)loome formaatide. Näiteks residentuuride või koosloomelaagrite korraldamine või nendes osalemisega seonduvate kulude osaline katmine, nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt.
3. Heliloomingu tootmist ja salvestamist nii audio kui ka video formaadis, millel on ka konkreetne väljaandmise ja levitusplaan.

EAÜ loometegevuse programmi detailsemad tingimused on välja toodud EAÜ kodulehel. Toetuste taotlused vaatas läbi ekspertkomisjon, kes otsustas kahes voorus kokku anda rahalist toetust 115 taotlejale kokku summas 172 400 eurot. Kõik toetuse saajad ja neile eraldatud summad on välja toodud EAÜ kodulehel alajaotuses „rahuldatud toetused“.

Lisaks käivitati koostöös Music Estoniaga ekspordiprojektide pilootvoor mahuga 20 000 eurot, millest toetati 2021.a. seitset projekti summas 6500 eurot.

Otsetoetustena toetati ka mõningaid üksikuid projekte, näiteks Eesti Muusika-auhindade ning Eesti Muusikaettevõtluse galat ja Eesti Teatriliidu poolt väljaantavat parima teatrilavastuse muusikalise kujunduse ja originaalmuusika aastapremiat. Samuti toetati rahalise preemiaga “Eesti Laulu” esikolmikusse tulnud lugude autoreid – võiduloo autoreid 3000 euroga, teisele kohale tulijaid 2000 euroga ning kolmanda koha loo autoreid 1000 euroga.

Kokku eraldati 2021.a. reservidest toetusi summas 242 575 eurot.

Sotsiaal-kultuurilisse fondist maksti 2021.a. eakatele autoritele toetust 55 550 eurot ning ühekordset lisahonorari 583-le muusikaautorile kogusummas 384 234 eurot.

2021

2021. A. RESERVID	saldo	sisse	välja	ümber-jaotus	saldo
	1.01.2021				31.12.2021
Kulutuste fond	518 017		-203 280	144 315	459 052
Arendusfond	277 255		-169 168	143 266	251 353
Sots.-kult. fond	499 733	133 466	-442 359	402 196	593 036
Honorari riskireserv	150 000				150 000
Põhivara riskireserv	60 000				60 000
	1 505 005	133 466	-814 807	689 777	1 513 441

2021. A. RESERVE MOODUSTAMINE

Reservide jääk	823 665
Vahendustasu	1 118 975
Renditulu	19 301
Fin.tulu	59 909
Muu tulu	53 154
2016–2018 jagamata autoritasud	489 200
KOKKU	2 564 204
EAÜ kulud	-1 016 321
Muud kohustused	-34 442
	1 513 441
Kulutuste fond	459 052
Arendusfond	251 353
Sots.-kult. fond	593 036
Honorari riskireserv	150 000
Põhivara riskireserv	60 000
	1 513 441

2020

2020. A. RESERVID	saldo	sisse	välja	ümber-jaotus	saldo
	1.01.2020				31.12.2020
Kulutuste fond	398 500		-91 233	210 750	518 017
Arendusfond	315 180		-152 891	114 966	277 255
Sots.-kult. fond	581 452	164 763	-521 077	274 595	499 733
Honorari riskireserv	150 000				150 000
Põhivara riskireserv	60 000				60 000
	1 505 132	164 763	-765 201	600 311	1 505 005

2020. A. RESERVE MOODUSTAMINE

Reservide jääk	904 694
Vahendustasu	1 180 762
Renditulu	17 410
Fin.tulu	37 687
Muu tulu	51 579
2015–2017 jagamata autoritasud	413 447
KOKKU	2 605 579
EAÜ kulud	-1 067 544
Muud kohustused	-33 030
	1 505 005
Kulutuste fond	518 017
Arendusfond	277 255
Sots.-kult. fond	499 733
Honorari riskireserv	150 000
Põhivara riskireserv	60 000
	1 505 005

13. Plaanid 2022. aastaks

2022. aastal on plaanis panna eelkõige rõhku kriisist taastumisele, ühingu arengule ja tehniliste lahenduste arendamisele järgmiste tegevuste kaudu:

- üldkoosolekule tehakse ettepanek võtta vastu EAÜ arengukava kuni aastani 2025;
- uuendada kodulehte, repertuaari esitamise elektroonilist keskkonda ning luua elektrooniline litsentseerimise keskkond, mis võimaldab teoste kasutajatel tehniliselt lihtsalt litsentse taotleda;
- luua audiovisuaalautoritele uus andmebaas tasude efektiivsemaks jaotamiseks, mille saab ühendada kasutajaliidesega;
- koguda EAÜ klientide, liikmete ja töötajate tagasisidet;
- jätkata töötajate koolitamisega nii sisekoolituste kui ka väliste koolituste kaudu;
- viia läbi arenguveestlused;
- renoveerida osaliselt EAÜ maja interjööri, et parandada maja seisukorda ning töötajate töökeskkonda;
- viia läbi koostööpartneritele ja autoritele suunatud koolitusi;
- osaleda intellektuaalomandi teadlikkuse tõstmise kampanias koos Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, Patendiameti, Eesti Fonogrammi- tootjate Ühingu ning teiste koostööpartneritega.

Fotod: Sourav Maity, Zac Gudakov, Brandon Hoogenboom, Nathan Nichols, Stavrialena Gontzou, Parvez Azarqaderi, Kazuo Ota, Eavone Jazzman, Diego Katto, Dario, Markus Spiske, Rod Long, Gleb Albovsky (Unsplash.com)